

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 18.6.2007
KOM(2007) 328 lõplik

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

**mis põhineb nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsuse 2003/568/JSK
(korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris) artiklil 9**

{SEK(2007) 808}

KOMISJONI ARUANNE NÕUKOGULE

mis põhineb nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsuse 2003/568/JSK
(korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris) artiklil 9

1. SISSEJUHATUS

Nõukogu¹ võttis vastu nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsuse 2003/568/JSK korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris² Euroopa Liidu lepingu VI jaotise kohaselt. Nagu on märgitud preambuli põhjenduses 10, on selle eesmärk

„...tagada, et nii aktiivne kui ka passiivne korruptsioon erasektoris oleks kõigis liikmesriikides kuritegu, et selliste õigusrikkumiste eest saaks vastutusele võtta ka juriidilisi isikuid ning et sellistele rikkumistele järgneksid tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused”.

Raamotsuse keskseks ideeks on nõue, et liikmesriigid³ käsitaks kuriteona kahte liiki käitumist, mille saab kokku võtta järgmiselt (raamotsuse artikkel 2):

- altkäemaksu lubamine, pakkumine või andmine erasektoris töötavale isikule selleks, et ta oma kohustust rikkudes teeks või jätaaks tegemata ükskõik millise teo;
- erasektoris töötades altkäemaksu nõudmine või vastuvõtmine või altkäemaksu lubaduse nõudmine või aktsepteerimine selleks, et oma kohustust rikkudes teha või tegemata jätta ükskõik milline tegu.

Komisjon on seisukohal, et ülimalt oluline on kõrvaldada korruptsioon, olenemata sellest, kus seda esineb. Erasektoris esineval korruptsioonil on otsene mõju konkurentsivõimele ja majanduslikule arengule. Sellist liiki korruptsiooniga võideldes tugevdavad liikmesriigid siseturgu ja oma majandust. Lisaks on nendel meetmetel positiivne mõju Euroopa Ühenduse suhetele oma väliskaubanduspartneritega.

Õigusaktide areng

Korruptsiooni tõkestamine ja selle vastu võitlemine on olnud Euroopa Ühenduse prioriteediks pikka aega. Enne seda, kui võeti vastu ühismeede korruptsiooni kohta erasektoris, on Euroopa Ühendus alates 1995. aastast võtnud vastu mitmeid korruptsiooni käsitlevaid õigusakte. Varasemad õigusaktid on järgmised:

- Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse konventsioon (1995) ja selle protokollid;⁴
- Euroopa ühenduste ametnike või Euroopa Liidu liikmesriikide ametnikega seotud korruptsiooni vastast võitlust käsitlev konventsioon (1997).⁵

¹ 22. juulil 2003 Brüsselis toimunud Euroopa Liidu Nõukogu (põllumajandus ja kalandus) 2524. istung.

² ELT L 192, 31.7.2003, lk 54.

³ Käesolevas aruandes tähendab mõiste „liikmesriigid” EL 25 liikmesriiki. Rumeeniat ja Bulgaariat kutsutakse üles osalema järgmises võimalikus aruandes.

⁴ EÜT C 316, 27.11.1995, lk 3.

Seejärel hakati tähelepanu pöörama erasektorile ning välja töötati ühismeede korruptsiooni kohta erasektoris (22. detsembri 1998. aasta ühismeede (98/742/JSK)).⁶ Seda ühismeedet käsitleti esimese sammuna korruptsiooni mõju vähendamiseks siseturul ja rahvusvahelises kaubanduses. Ühismeetmega kutsuti liikmesriike üles tegema järgmist:

– käsitama nii aktiivset kui ka passiivset korruptsiooni erasektoris kuriteona vähemalt juhul, kui selline käitumine toob endaga kaasa konkurentsi moonutamise seoses lepingute sõlmimisega;

– määratlema juriidiliste isikute vastutuse aktiivse korruptsiooni korral.

Teiste organisatsioonide poolt vastuvõetud erasektori korruptsiooni käsitlevad õigusaktid

Tuleb märkida, et 1990ndate aastate teisel poolel töötas ka Euroopa Nõukogu välja mitmed meetmed ja vahendid korruptsiooni erinevate aspektide käsitlemiseks ning nende hulgas oli ka korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioon.⁷ Konventsioon hõlmas artikleid erasektori korruptsiooni kohta (aktiivne altkäemaks – artikkel 7 ja passiivne altkäemaks – artikkel 8). Nende artiklite ulatus oli ühismeetme ja hilisema raamotsusega kehtestatud lähenemisviisist laiem, sest nendes käsitleti enam kui vaid konkurentsimoontonutusega seotud käitumist. Samuti sisaldas konventsioon sätet juriidilise isiku vastutuse kohta (artikkel 18), mis oli kitsama kohaldamisalaga kui samalaadne põhimõtte raamotsuses, sest see ei laienenud passiivsele altkäemaksule. Kuigi nii raamotsuses kui ka konventsioonis nähakse ette, et mõiste „juriidiline isik” vastab selle mõiste määratlusele kehtivates riiklikes õigusaktides, on raamotsuse kohaldamisala ilmselt laiem, sest passiivset ja aktiivset korruptsiooni käsitatakse süüteona ka tulundus- ja mittetulundusüksuste majandustegevuse puhul.

Praeguseks on Euroopa Nõukogu kriminaalõigusliku reguleerimise konventsiooni allkirjastanud kõik liikmesriigid, kuid ainult 19 on selle ratifitseerinud.⁸ Teatavad liikmesriigid on teinud reservatsioone ühe või mitme eespool nimetatud artikli suhtes, mis on ratifitseerimisprotsessis lubatud.⁹ Kuigi Euroopa Nõukogu mehhanismi GRECO korraldatud teise hindamisvooru raames (2003–2005) käsitleti artiklit 18 juriidilise isiku vastutuse kohta konventsiooni kohaldamisalasse kuuluvana, ei laiene selle ulatus artiklitele 7 ja 8, mis käsitlevad korruptsiooni erasektoris. Seepärast ei sisalda käesolev aruanne viiteid Euroopa Nõukogu hinnangutele.

Ka Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) on käsitletud korruptsiooni erasektoris. ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni (2003) artiklis 12 ei nõuta osalisriikidelt erasektoris esineva korruptsiooni käsitamist kuriteona. Selle konventsiooni kohaldamisala on peamiselt piiratud osalisriikide julgustamisega, et nad võtaksid meetmeid korruptsiooni tõkestamiseks erasektoris, täiustaksid raamatupidamis- ja auditeerimisstandardeid ning kehtestaksid tsiviil-, haldus- või kriminaalkaristused selliste standardite täitmata jätmise eest.

⁵ EÜT C 195, 25.6.1997, lk 1.

⁶ Ühismeede, 22. detsember 1998, (korruptsiooni kohta erasektoris), mille nõukogu on vastu võtnud Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 alusel (98/742/JSK), EÜT L 358, 31.12.1998, lk 2-4.

⁷ Korruptsiooni kriminaalõigusliku reguleerimise konventsioon (ETS nr 173, Strasbourg 27.1.1999), <http://conventions.coe.int/Treaty>

⁸ Erandiks on Austria, Hispaania, Itaalia, Kreeka, Prantsusmaa ja Saksamaa.

⁹ Belgia, Poola, Tšehhi – artiklid 7 ja 8; Ühendkuningriik – artikkel 7; Ungari – artikkel 8.

Taani algatus

Juulis 2002 esitas algatuse raamotsuse vastuvõtmiseks¹⁰, mille tagajärjel tunnistatakse ühismeede kehtetuks.

Algatusega laiendati senist konteksti, lisades eraldi viite nii ohule, mida korruptsioon tekitab seaduskuulekale ühiskonnale, kui ka konkurentsi moonutamisele ja terve majandusarengu takistamisele (preambuli põhjendus 7). Algatuses märgiti, et raamotsuse eesmärk on

„...eelkõige tagada, et nii aktiivne kui ka passiivne korruptsioon erasektoris oleks kõigis liikmesriikides kuritegu, et selliste õigusrikkumiste eest saaks vastutusele võtta ka juriidilisi isikuid ning et rikkumiste järgneksid tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused” (preambuli põhjendus 8).

Raamotsuse vastuvõtmine

Nagu on märgitud raamotsuse vastu võtnud nõukogu istungi protokollis¹, palusid kolm liikmesriiki (Iirimaa, Itaalia ja Saksamaa) lisada oma märkused protokollis. Iirimaa teatas, et määratlusega „kohustuse rikkumine” (artikkel 1), mis viitab ebalojaalsele käitumisele, ei hõlmata väärkäitumisest teatamist. Saksamaa teatas, et mõistet „äritegevuse käigus” (artikli 2 lõige 1) tõlgendatakse viite kaudu kaupade või kaubanduslike teenuste ostmisega seotud tegevusele. Nii Saksamaa kui ka Itaalia teatasid artikli 2 lõike 1 kohaldamisala piiramisest käitumisega, millega kaasneb või võib kaasneda konkrentsimoonutus kaupade või kaubanduslike teenuste ostmisel (artikli 2 lõige 3).

2. ARUANDE EESMÄRK JA HINDAMISMEETOD

Nõukogu raamotsused on saavutatavat tulemust silmas pidades liikmesriikidele siduvad, kuid jätavad riiklikele ametiasutustele vabaduse valida vorm ja meetodid. Raamotsusel ei ole otsest mõju.

Kuna komisjonil ei ole kolmanda samba raames õigust algatada mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetlust, on käesoleva aruande olemus ja eesmärk piiratud võetud rakendusmeetmete faktilise hindamisega.

Aruandes keskendutakse artiklitele 1–7 (vajaduse korral viidatakse põgusalt artiklile 10) ja selles kajastatakse teateid, mida liikmesriigid on artiklite 2 ja 7 kohaselt esitanud. Aruandes ei kajastu artiklid 8, 9 ega 11, sest neid sätteid ei ole vaja rakendada.

Komisjoni poolt käesoleva aruande hindamiseks vastu võetud kriteeriumitena kasutatakse 2001. aastal vastuvõetud üldiseid kriteeriume¹¹, mille alusel hinnatakse raamotsuste rakendamist (tegevuse tõhusus, selgus ja õiguskindlus, täielik kohaldamine ja ülevõtmise tähtajast kinnipidamine). Kõnealuse raamotsuse hindamiseks kasutatakse ka erikriteeriume, mille täpsemad üksikasjad on esitatud konkreetsete artiklite analüüsis.

Raamotsuse artikli 9 lõikes 1 nõutakse liikmesriikidelt kõnealuse raamotsuse sätete järgimiseks vajalike meetmete võtmist enne 22. juulit 2005. Artikli 9 lõike 2 kohaselt peavad

¹⁰ Taani Kuningriigi algatus eesmärgiga võtta vastu nõukogu raamotsus korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris (EÜT C 184, 2002).

¹¹ KOM(2001)771, 13.12.2001, punkt 1.2.2.

nad edastama nõukogu peasekretariaadile ja komisonile nende sätete teksti, millega võetakse kõnealusest raamotsusest tulenevad kohustused üle riiklikku õigusesse.

Kaks liikmesriiki (Madalmaad, Soome) edastasid oma teabe ja õigusaktid komisjonile enne sätestatud tähtaega. Seejärel vastasid 21 liikmesriiki, kellest Tšehhi esitas oma õigusaktide eelnõud (välja arvatud artiklite 5 ja 6 kohta) ning Kreeka ja Hispaania märkisid, et eelnõud on ettevalmistamisel, kuid ei esitanud sätestatud tähtajaks ühtegi teksti. Küpros ja Malta ei vastanud sätestatud tähtajaks.

Mitmed liikmesriigid esitasid saatemärkused, milles juhtisid tähelepanu teadetele, mida nad soovisid esitada, teised kasutasid saatemärkuste ja vastavustabeli esitamise võimalust selleks, et selgitada oma õigusaktidega võetud üldist ja erilist lähenemisviisi, mida toetati viidetege asjakohastele õigusaktidele. Seoses kohustusega edastada ülevõtmisaktide tekst, esitas Taani väga üksikasjalikud märkused, kuid ei esitanud nende toetamiseks ühtegi teksti. Üksikuid puudusi esines mitme teise liikmesriigi puhul. Üksikasjalikumad andmed selle kohta on esitatud vastava meetme analüüsis.

Sellest tulenevalt esitatakse aruandes analüüs 20 liikmesriigi esitatud ülevõtmismärkuste ja õigusaktide kohta ning mõned märkused Tšehhi poolt esitatud õigusaktide eelnõude kohta.

Artikkel 1. Määratlused

Vähesed liikmesriigid andsid selle artikliga seoses isegi ainult osalise vastuse. Mõned liikmesriigid väljendasid arvamust, et vastamine seoses selle artikliga ei ole vajalik. Komisjon on siiski seisukohal, et teave kõnealuste määratluste kohaldamise kohta riiklikes õigusaktides oleks äärmiselt kasulik selleks, et saada teada, kuidas neid määratlusi riiklikes õigusaktides käsitatakse. Sellise teabe puudumise korral ei saa komisjon olla kindel, et raamotsus on nõuetekohaselt üle võetud. Näiteks teave mõiste „juriidiline isik” kohta on oluline selleks, et analüüsida artikli 5 ülevõtmist.

Artikkel 2. Aktiivne ja passiivne korruptsioon erasektoris

2003. aasta raamotsuses on artikkel 2 äärmiselt oluline. Selles ei seota mitte ainult määratlusi aktiivse või passiivse korruptsiooniga seotud süütegudega, vaid sellega laiendatakse ka süütegude ulatust väljapoole ühisturgu juhul, kui liikmesriik ei esita selget teadet sellise piirangu säilitamiseks.

Artikkel 2 osutus enamiku 20 liikmesriigi jaoks väga problemaatiliseks. Ainult kaks liikmesriiki (Belgia, Ühendkuningriik) võtsid nõuetekohaselt üle kõik selle osad. Ka Poola ja Iirimaa võtsid selle üldiselt nõuetekohaselt üle, välja arvatud artikli 2 lõikega 1 sätestatud üks nõue. Kuigi liikmesriigid on teatavas ulatuses aktiivse ja passiivse korruptsiooni erasektoris kriminaliseerinud, ei ole nad mitmetele küsimustele suutnud nõuetekohast tähelepanu pöörata. See tekitab tõsist muret, sest välja jäetud osade korral saab õigusaktide täitmisest lihtsasti kõrvale hoida. Liikmesriikidelt nõutakse viivitamatult kõnealuste puudustega tegelemist.

Artikli 2 lõikes 1 on sätestatud liikmesriikide kohustus käsitada **äritegevuse käigus esinevat aktiivset ja passiivset korruptsiooni erasektoris kuriteona**. Analüüsi lihtsustamiseks käsitleti õigusakte artikli 2 lõike 1 punktide a (aktiivne korruptsioon) ja b (passiivne korruptsioon) kohasest kirjeldusest tuleneva seitsme elemendi raamistikus. Kuna enamike liikmesriikide õigusaktides on mõlemat liiki korruptsiooni väga sarnaselt käsitletud,

keskendutakse järgmistes märkustes ainult aktiivse korruptsiooniga seotud süütegudele (artikli 2 lõike 1 punkt a):

– „lubamine, pakkumine või andmine”

11 liikmesriiki täitsid selle nõude, kuid seitse liikmesriiki (Eesti, Itaalia, Madalmaad, Poola, Portugal, Slovakkia, Ungari) jätsid välja „pakkumise”, Luksemburg jättis välja „andmise” ja Läti „lubamise”.

– „otse või vahendaja kaudu”

Kõik 20 liikmesriiki käsitlesid otsest korruptsiooni. Kaheksa liikmesriiki jätsid välja kas korruptsiooni vahendaja kaudu (Austria, Itaalia, Madalmaad, Poola, Rootsi, Saksamaa, Sloveenia, Soome) või muutsid süüteo sisu, nähes ette vahendajat kasutava isiku vastutuse asemel vahendaja enda vastutuse (Eesti).

– „ükskõik kellena ... juhtivale või ... töötavale isikule”

Teatavad liikmesriigid ei pööranud tähelepanu „juhtimise” (Austria, Läti, Rootsi, Saksamaa) või „töötamise” (Itaalia, Luksemburg, Läti, Poola) kõikidele aspektidele ja Eesti ei esitanud selle aspekti kohta mingit teavet.

– „erasektori üksus”

18 liikmesriiki käsitlesid seda nõuetekohaselt, Eesti ei esitanud selle kohta teavet ning Luksemburg ei esitanud mõiste „juriidiline isik” määratlust.

– „igasugune põhjendamatu eelis”

14 liikmesriiki täitsid selle nõude. Viis liikmesriiki (Eesti, Leedu, Madalmaad, Saksamaa, Soome) ei käsitlenud immateriaalset kasu. Iirimaa märkis, et ta on õigusakte selles küsimuses ette valmistamas.

– „iseendale või kolmandale isikule”

Eesti ja Prantsusmaa ei esitanud selle aspekti kohta teavet, 16 liikmesriiki kriminaliseerisid eelise andmise jms iseendale või kolmandale isikule, Itaalia ja Madalmaad jätsid oma õigusaktidest kolmandat isikut käsitleva aspekti välja.

– „oma kohustust rikkudes teeks või jätkaks tegemata ükskõik millise teo”

13 liikmesriiki täitsid selle nõude. Neli liikmesriiki (Poola, Rootsi, Sloveenia, Ungari) ei käsitlenud „tegemata jätmist” ning Leedu ja Saksamaa jätsid käsitlemata aspekti „oma kohustust rikkudes”. Eesti ei esitanud selle aspekti kohta teavet.

Sageli puudus teave, mida oleks võinud analüüsida seoses korruptsiooniga **mittetulundusüksustes** (artikli 2 lõige 2). Võimaluse korral kasutati mujal leiduvat asjakohast teavet, näiteks teavet seoses artikliga 5 juriidiliste isikute vastutuse kohta. Sellest hoolimata jääb olukord 10 liikmesriigis (Austria, Itaalia, Leedu, Luksemburg, Läti, Poola, Rootsi, Slovakkia, Soome, Ungari) ebaselgeks.

Raamotsusega on ette nähtud liikmesriikide võimalus piirata aktiivse ja passiivse korruptsiooni kuriteona käsitlemist käitumisega, millega kaasneb konkurentsimoonus (artikli 2 lõige 3), kuid selle kohta nõutakse teate esitamist. Raamotsuse artikli 2 lõikes 4 ei sätestata mitte ainult sellise teate edastamist nõukogule kõnealuse raamotsuse vastuvõtmise ajal, vaid sellega piiratakse ka teadete kehtivusaega viie aastaga alates 22. juulist 2005. Samas nõutakse nõukogult artikli 2 lõikega 5 selliste teadete läbivaatamist enne nimetatud tähtaega, et kaaluda, kas neid on võimalik pikendada. Arvesse võetakse nii liikmesriikide ametlikult nõukogule esitatud teateid (artikli 2 lõige 3) kui ka kirjalikult, koos ülevõtmist käsitlevate materjalidega esitatud teateid. Sellised teated esitasid Itaalia, Poola ja Saksamaa. Seda, kas nimetatud teateid on võimalik pikendada, kaalub nõukogu enne 22. juulit 2010 (artikli 2 lõige 5). Ka Austria esitas teatise, milles taotles võimalust kohaldada artikli 2 lõikes 3 sätestatud erandit kõikide nende artikli 2 aspektide suhtes, mida ta ei ole üle võtnud. Komisjon on seisukohal, et Austria lähenemisviis läheb kaugemale artikli 2 lõikes 3 sätestatust, ja seega palutakse Austria oma seisukoht läbi vaadata.

Artikkel 3. Kihutamine, kaasaaitamine või kallutamine

Kõnealuses artiklis keskendutakse kaudsele osalemisele korruptsioonis sellele kihutamise, kaasaaitamise või kallutamise kaudu. Selles artiklis ei käsitleta süüteoakatset.

Ülevõtmise üldine tase on väga kõrge – 18 liikmesriiki täitsid artiklis 3 ettenähtud nõude (Austria, Belgia, Eesti, Iirimaa, Itaalia, Leedu, Luksemburg, Läti, Madalmaad, Poola, Portugal, Rootsi, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Taani, Ungari), samuti Ühendkuningriik (välja arvatud Šotimaa).

Artikkel 4. Karistused ja muud sanktsioonid

Lisaks artikli 4 lõikes 1 sätestatud nõudele, et süütegude eest tuleb määrata tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad kriminaalkaristused, nõutakse liikmesriikidelt artikli 4 lõikega 2 aktiivse ja passiivse korruptsiooniga seotud süütegude eest vähemalt ühe- kuni kolmeaastase vanglakaristuse määramist ja selles ei tehta ühtki viidet muudele aktiivse või passiivse korruptsiooni väiksemate juhtude eest määratavatele karistustele. Artikli 4 lõige 3 on innovatiivne, sätestades liikmesriikidele nõude näha kooskõlas oma põhiseaduslike eeskirjade ja põhimõtetega teatud juhtudel füüsilisele isikule ette ajutine keeld tegeleda konkreetse või võrreldava äritegevusega samalaadsel töökohal.

Tuleb märkida, et artikli 4 lõike 1 kohta esitatud teabes ei kajastanud mitmed liikmesriigid artikli 3 alusel sätestatud karistusi. Võimaluse korral võeti neid artiklit 3 käsitleva teabe alusel siiski arvesse.

11 liikmesriiki (Eesti, Iirimaa, Itaalia, Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Rootsi, Saksamaa, Soome, Taani) on artikli 4 täielikult üle võtnud.

Tuleb märkida, et Austria kehtestatud vanglakaristuse maksimaalne määr on lühem kui raamotsuse artikli 4 lõike 2 kohane minimaalne määr.

Enamik liikmesriike täitis artikli 4 lõikes 3 esitatud nõude.

Artikkel 5. Juriidiliste isikute vastutus

Juriidiliste isikute vastutuse küsimus on teatavate liikmesriikide jaoks jätkuvalt probleemiks. Kolm liikmesriiki (Austria, Itaalia, Slovakkia) ei ole veel lõpetanud selles küsimuses

õigusaktide ettevalmistamist või on parlament sellised õigusaktid tagasi lükanud (Slovakkia) ning seetõttu ei ole nad raamotsuse artikleid 5 ja 6 üle võtnud. Ka Iirimaa on ette valmistamas õigusakte, milles käsitletakse konkreetselt artikli 5 lõiget 2.

Ainult viis liikmesriiki (Leedu, Luksemburg, Madalmaad, Poola, Sloveenia) on artikli 5 täielikult üle võtnud. Artikli 5 lõike 1 on üle võtnud 13 liikmesriiki, kuid lõigete 2 ja 3 osas on see näitaja madalam (vastavalt kuus ja kümme liikmesriiki). Analüüsimise muutis eriti keerukaks liikmesriikidest esitatava teabe puudumine, mis kehtib eelkõige artikli 5 lõigete 2 ja 3 kohta. Arvestades, et (nagu eespool juba nimetatud) kolmes liikmesriigis ei ole artiklit 5 käsitlevaid õigusakte veel vastu võetud, leitakse, et edaspidistes aruannetes tuleb tagada üksikasjalik kontroll selle artikli ülevõtmise üle.

Artikkel 6. Juriidiliste isikute karistused

Nagu nimetatud seoses artikliga 5, puuduvad kolmel liikmesriigil (Austria, Itaalia, Slovakkia) artiklite 5 ja 6 ülevõtmiseks vajalikud kehtivad õigusaktid. Luksemburg on teatanud, et õigusaktid, millega nähakse ette võimalus määrata trahv juriidilistele isikutele, on ettevalmistamisel.

Kuna juriidilisi isikuid käsitletakse nii artiklis 5 kui ka artiklis 6, mõjutavad artikli 6 ülevõtmise määra probleemid ja puudused, mis esinevad liikmesriikide õigusaktides või nende poolt artikli 5 kohta esitatud teabes. Viis liikmesriiki (Leedu, Madalmaad, Poola, Sloveenia, Taani) on artikli täielikult üle võtnud. Mitmelt liikmesriigilt on küsitud täiendavat teavet, et hinnata nende olukorda.

Liikmesriike (Belgia, Soome), kes esitasid trahvimäärad ainult eurole eelnenud vääringus, paluti esitada hindamise jaoks määrad ka eurodes.

Artikkel 7. Pädevus

Kuigi komisjon tunnistab, et raamotsuste tavapäraseks osaks on jurisdiktsiooniga seotud meetmed, kutsub ta liikmesriike üles esitama selliseid meetmeid käsitlevate artiklite kohta samaväärset teavet, nagu esitatakse teemapõhiste artiklite kohta. Liikmesriikide ebaühtlaste vastuste tõttu kõnealuse artikli kohta ei saa komisjon selles etapis terviklikku ülevaadet kõnealuse artikli ülevõtmise kohta ette valmistada. Liikmesriike kutsutakse üles esitama aja jooksul täielikku teavet, mis aitaks kaasa mis tahes järgmise aruande ettevalmistamisele.

Teabe puudumine on ülevõtmise madala taseme üks põhjus – esitatud andmete alusel saab ainult kolme liikmesriigi (Saksamaa, Taani, Ühendkuningriik) puhul väita, et nad on kõnealuse artikli üle võtnud. Teiseks oluliseks põhjuseks on teabe puudumine süütegude kohta, mis toimuvad *osaliselt* liikmesriigi territooriumil (artikli 7 lõike 1 punkt a). On muidugi võimalik, et liikmesriikide õigusaktides eeldatakse, et viide jurisdiktsioonile nende territooriumil toime pandud süütegude üle hõlmab ka seda aspekti, kuid ilma selge viiteta õigusaktide tekstis või kaasnevates märkustes ei saa seda analüüsis eeldada. Kokkuvõttes on selge, et mitmed liikmesriigid ei ole oma õigusaktides käsitslenud artikli 7 lõike 1 punktis c sätestatud võimalust kehtestada oma jurisdiktsioon süütegude üle, mis on toime pandud juriidilise isiku huvides, kelle peakontor asub vastava liikmesriigi territooriumil, ning on esitanud teabe selle kohaldamata jätmise kohta või ei ole esitanud oma vastuses selle kohta mingit teavet.

Artikkel 10. Territoriaalne kohaldatavus

Seoses artikliga 10, teatas Ühendkuningriik, et Gibraltar „kavatseb selle meetme võtta üle niipea, kui seadusandlik menetlus seda võimaldab”, kuid ei ole praeguseks veel esitanud vastuvõetud õigusaktide teksti.

Ettevalmistamisel olevad õigusaktid – Tšehhi

Tšehhi esitas kaaskirja ja võrdlustabeli, mis sisaldab kriminaalseadustiku eelnõu vastavate jaotiste teksti. Välja arvatud artiklite 5 ja 6 osas, teavitas Tšehhi komisjoni sellest, et tema õigusaktide eelnõud on kooskõlas raamotsuse sätetega. Ometi ei ole Tšehhi komisjoni hiljem õigusaktide eelnõude arengust teavitanud ja arvestades, et tekste võib parlamendimenetluse käigus muuta, esitab komisjon sellest tulenevalt käesoleva aruande lisas ainult oma üldised märkused.

3. JÄRGMISED SAMMUD SEOSSES RAAMOTSUSEGA

Komisjon kasutab võimalust juhtida tähelepanu kahele küsimusele, mida tuleb järgnevatel aastatel käsitleda:

- Vormiline muutmine

Nagu komisjon oma teatises Euroopa Kohtu 13. septembri 2005. aasta otsuse tagajärgede kohta (C-176/03 komisjon *versus* nõukogu) (KOM(2005)583 lõplik, 24.11.2005, Brüssel) märkis, on nõukogu raamotsus korruptsioonivastase võitluse kohta erasektoris üks õigusakt, mida nimetatud otsus mõjutas. Otsuses viidati vajadusele muuta nõukogu raamotsuse õiguslikku alust. Mõju nõukogu raamotsusele ja vastuvõetavat lähenemisviisi käsitletakse tulevikus.

- Artikli 2 läbivaatamine nõukogu poolt, nagu see on ette nähtud artikli 2 lõikes 5

Vastavalt artikli 2 lõikele 4 kaotavad artikli 2 lõike 3 kohased liikmesriikide teated oma kehtivuse 21. juulil 2010. Selleks ajaks peab nõukogu artikli 2 lõike 5 kohaselt vaatama artikli 2 läbi, „et kaaluda, kas lõike 3 kohaselt tehtud teateid on võimalik pikendada”. Neli liikmesriiki (Austria, Itaalia, Poola ja Saksamaa) on teated esitanud.

4. KOKKUVÕTE

Tuleb märkida, et oma olemuselt on raamotsused saavutatavat tulemust silmas pidades liikmesriikidele siduvad, kuid riiklikud ametiasutused saavad valida rakendamise vormi ja meetodid.¹² Raamotsustel ei ole otsest mõju. Kuna komisjonil ei ole kolmanda samba raames õigust algatada mõne liikmesriigi vastu rikkumismenetlust, on käesoleva aruande olemus ja eesmärk piiratud 23 liikmesriigi (tegelikult varem nimetatud põhjustel 20 liikmesriigi) võetud ülevõtmismeetmete faktilise hindamisega.

Kokkuvõttev tabel ülevõtmise ulatuse kohta 20 liikmesriigis

T = teave puudub või on ebapiisav E = üle võtmata O = osaliselt üle võetud Ü = täielikult üle võetud

¹² Euroopa Liidu lepingu artikli 34 lõike 2 punkt b.

LIKMESRIIK	Artikkel 1	Artikkel 2	Artikkel 3	Artikkel 4	Artikkel 5	Artikkel 6	Artikli 7 lõige 1
AT	T (JI) T (KR)	O	Ü	O	E	E	T
BE	Ü (JI) Ü (KR)	Ü	Ü	T	O	T	O
DE	T (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	O	O	Ü
DK	Ü (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	O	Ü	Ü
EE	Ü (JI) Ü (KR)	O	Ü	Ü	O	O	T
FI	Ü (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	O	O	T
FR	T (JI) Ü (KR)	O	T	O	O	T	T
HU	Ü (JI) T (KR)	O	Ü	O	T	O	O
IE	Ü (JI) Ü (KR)	O	Ü	Ü	O	O	O
IT	T (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	E	E	O
LT	Ü (JI) Ü (KR)	O	Ü	Ü	Ü	Ü	T
LU	T (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	Ü	O	O

LV	T (JI) T (KR)	O	Ü	O	O	O	O
NL	T (JI) Ü (KR)	O	Ü	Ü	Ü	Ü	O
PL	Ü(JI) Ü(KR)	O	Ü	Ü	Ü	Ü	O
PT	Ü(JI) Ü(KR)	O	Ü	O	O	O	O
SE	T (JI) T (KR)	O	Ü	Ü	O	O	O
SK	T (JI) T (KR)	O	Ü	O	E	E	O
SI	Ü (JI) T (KR)	O	Ü	O	Ü	Ü	O
UK	Ü (JI) T (KR)	Ü	Ü (Inglismaa, Wales ja Põhja-Iiri) T (Šotimaa)	O	O	O	Ü
Ülevõtmine kokku	10 (JI) 8 (KR)	2	18	11	5	5	3

JI = juriidiline isik KR = kohustuse rikkumine

Lõppmärkused

Komisjoni jaoks tekitab muret asjaolu, et kõnealuse nõukogu raamotsuse ülevõtmine on liikmesriikides ikka alles algusjärgus. Komisjon meenutab liikmesriikidele seda, et nad on omistanud korruptsioonivastasele võitlusele erasektoris erilise tähtsuse.¹³ Lisaks märgib komisjon, et selle eriline tähtsus kajastub ka Euroopa Nõukogu 1999. aasta korruptsiooni käsitleva kriminaalõiguse konventsioonis ja ÜRO 2003. aasta korruptsioonivastases

¹³ Raamotsuse preambuli põhjendus 9.

konventsioonis. Riikliku tasandi tugevad laiaulatuslikud õigusaktid on aluseks erasektori tõhusale kaitsele selle majandusohu vastu.

Komisjon kutsub kõiki liikmesriike üles analüüsima käesolevat aruannet ning kasutama võimalust esitada kogu asjakohane teave komisjonile ja nõukogu sekretariaadile selleks, et täita oma kohustused, mis tulenevad raamotsuse artiklist 9. Lisaks julgustab komisjon liikmesriike, kes on teatanud asjakohaste õigusaktide ettevalmistamisest, võtma riiklikke meetmeid võimalikult kiiresti ning esitama nende teksti analüüsimiseks nõukogu sekretariaadile ja komisjonile. Eelkõige kutsutakse üles Kreekat ja Hispaaniat, kes märkisid 2005. aastal, et nad on ette valmistamas õigusaktide eelnõusid, kuid ei ole selle kohta täiendavat teavet esitanud. Komisjon täheldab murelikult, et kaks liikmesriiki (Küpros, Malta) ei ole vastanud õigeaegselt, mis on vastuolus artikliga 9, ning ärgitab neid viivitamata esitama kõiki üksikasju ülevõtmise kohta.

Lisatud töödokument sisaldab liikmesriikide riiklike meetmete üksikasjalikumat analüüsi, millele tugineb komisjoni analüüs.